

СЕКЦІЯ «БУДІВНИЦТВО ТА ЦИВІЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ»

УДК 330.131.7:69

Доненко І.В.¹, Артамонова А.А.²

¹канд. техн. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. БАД-127сп НУ «Запорізька політехніка»

ІНВЕСТИЦІЙНІ РИЗИКИ В БУДІВНИЦТВІ ТА ЗАХОДИ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ЇХ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

На сьогодні в Україні ризики інвестування в будівництво характеризуються підвищеною складністю і їх рівень значно вище у порівнянні з інвестиціями в інші сектори економіки. Це ставить проблему управління ризиками на одне з перших місць в бізнесі на ринку будівництва. Відсутність вірогідної інформації створює передумови появи інвестиційних ризиків, які присутні в більшості господарських операцій. Особливо гостро постає проблема забезпечення ефективного управління інвестиційними ризиками перед будівельними підприємствами.

Метою дослідження є ознайомитись з суттю інвестиційного ризику у будівництві, методами його управління та розробленням системи заходів для нейтралізації можливих негативних фінансових наслідків, пов'язаних зі здійсненням різних аспектів фінансової діяльності.

Будівельна галузь, більше ніж будь-яка інша галузь економіки, пов'язана із виникненням інвестиційних ризиків. Джерелами їх формування можуть бути як дії інвесторів, забудовників, так і дії спеціалізованих підприємств організації. Ризики, які виникають у будівництві, пов'язані, насамперед, із обранням методу виконання будівельно-монтажних робіт та методів оплати за виконані роботи. Важливим фактором для зниження ступеня інвестиційних ризиків є достовірність і повнота інформації, на основі яких приймаються інвестиційні рішення. Система нейтралізації інвестиційних ризиків передбачає використання таких основних методів: відмова від провадження господарських відносин із партнерами, які систематично порушують контрактні зобов'язання, відмова від використання у високих обсягах позикового капіталу, відмова від використання тимчасово вільних грошових активів у короткострокових фінансових інвестиціях, максимальний період вилучення коштів у дебіторську заборгованість, максимальний об'єм депозитного внеску, який розміщують в одному банку, вкладень коштів у цінні папери одного емітента, розподіл ризику між підприємством і постачальниками сировини і матеріалів, між учасниками лізингових операцій, учасниками інвестиційного проекту, факторингових

операцій; формування резервного фонду підприємства, цільових резервних фондів, формування системи страхових запасів матеріальних і фінансових ресурсів для окремих елементів оборотних активів підприємства, нерозподілений залишок прибутку, одержаного у звітному періоді.

З метою зменшення або уникнення ризику, підряднику необхідно вжити такі основні заходи: оцінити фінансовий стан підприємства забудовника; у договорі про здійснення будівельно-монтажних робіт вказати форму оплати та порядок здійснення розрахунків за виконані роботи, можливість виникнення форс-мажорних обставин та джерела їх фінансування; визначити фінансові гарантії виконання контракту; проаналізувати відгуки про репутацію фірми; якщо фінансування будівництва здійснюється за рахунок коштів банку, в такому разі треба проаналізувати його платоспроможність. Найефективнішим способом зменшення негативних наслідків при настанні ризиків є їх страхування спеціалізованими страховими установами.

Будівельна галузь тісно з'єднана з інвестиційними ризиками, найважливіший прийом зниження ступеня ризику - компетентне управління підприємством (організацією), починаючи з моменту створення і на всіх наступних етапах його функціонування. При цьому ніколи не слід забувати, що можуть виникнути негативні явища, що не залежать від управлінського персоналу, але й до них підприємство повинно бути певною мірою готове.